

Ziekenhuizen: toegewezen functieclassificatie voor ‘verpleegkundige palliatieve zorg’

1. Palliatief supportteam ziekenhuis

De verpleegkundigen, werkzaam **in het palliatief supportteam van een ziekenhuis**, zijn actief op alle afdelingen. Hun taak is niet verzorgend, maar wel adviserend, begeleidend en communicatief. Hun expertise wordt gevraagd door alle disciplines – ook door de artsen.

Het specifieke doel binnen deze functie is:

- Zorgen voor een breed en competent draagvlak voor palliatieve zorg in het volledige ziekenhuis.

De uitbouw van een palliatieve zorgcultuur verzekeren door het sensibiliseren, vormen en ondersteunen van medewerkers, zodat de verworven kennis en vaardigheden in de dagelijkse zorgverlening kunnen worden toegepast en geïntegreerd. De ondersteuning en adviesverstrekking richt zich naar collega-verpleegkundigen, paramedici én de betrokken artsen op gebied van pijn- en symptoomcontrole, psychosociale-, spirituele- en rouwzorg. Deze verpleegkundigen worden dagelijks betrokken bij complexe ethische dilemma's rond palliatieve zorg en levenseindebeslissingen.

Naast intern én extern vorming geven, hoort ook ‘Bedside teaching’ tot hun takenpakket. Door hun expertise en voorbeeldfunctie leren de andere betrokken disciplines, ook artsen, hoe te handelen in bepaalde situaties.

- Het begeleiden van palliatieve patiënten en hun familie op de verschillende afdelingen van het ziekenhuis.
- Interdisciplinaire en transmurale contacten onderhouden is essentieel voor de continuïteit in de zorgverlening. Communicatie vormt de rode draad in het zorgproces en is noodzakelijk om de nodige afstemming te bekomen.

Deze functie is wettelijk verankerd in het KB 31/07/1997 – *Koninklijk besluit waarbij bepalingen van de wet op de ziekenhuizen, gecoördineerd op 7 augustus 1987, toepasselijk worden verklaard op de functie palliatieve zorg* – waarin o.a. de ziekenhuis-brede opdracht rond implementeren van palliatieve zorg, het geven van vorming en opleiding, ... vermeld staan.

De werkgroep is er ten stelligste van overtuigd dat deze verpleegkundige, werkzaam in het palliatief supportteam van het ziekenhuis, hoort binnen de sectorale referentiefunctie code 6161.

2. Palliatieve eenheid ziekenhuis

Uit wetenschappelijk onderzoek is gebleken dat palliatieve patiënten het liefst thuis willen sterven. Als dit niet mogelijk is, bv. omdat de symptomen niet onder controle kunnen gehouden worden in de thuissituatie, kunnen ze opgenomen worden op een palliatieve eenheid. Deze patiënten hebben nood aan hooggespecialiseerde zorg.

De verpleegkundigen, werkzaam op een palliatieve eenheid, hebben zich bekwaamd in palliatieve zorg. Zij observeren, identificeren en controleren de toestand van de aan hen toegewezen patiënten in hun palliatie. Zij anticiperen op crisissituaties, detecteren eventuele veranderingen en reageren onmiddellijk daarop.

Eén van de zeer belangrijke taken is de communicatie en de psychosociale ondersteuning in een niet evident zorgproces. Zij blijven ter beschikking van de patiënt en zijn naasten, zeker in tijden van verdriet of belangrijke stress. Deze kennis en kunde zijn niet deze van een basisverpleegkundige: om deze zorg adequaat uit te kunnen voeren is een inwerktijd van 1 jaar vereist.

De werkgroep is er ten stelligste van overtuigd dat de inschaling van deze verpleegkundigen, werkzaam op een palliatieve eenheid, gelijk moet staan met de sectorale referentiefunctie code 6165.

3. Referenten palliatieve zorg ziekenhuis

De referenten palliatieve zorg in het ziekenhuis zijn aanwezig op de meeste afdelingen, zij zijn het eerste aanspreekpunt van hun collega-verpleegkundigen op de afdeling.

Hun taken bestaan uit :

- Binnen een multidisciplinair team mee de zorg opnemen voor de palliatieve patiënt en zijn omgeving, met aandacht voor maximaal comfort inzake fysiek, psychosociaal en spiritueel lijden.
- Een specifiek opgeleide belangenbehartiger zijn van de patiënt en zijn/haar familie t.a.v. de andere zorgverleners.

- Een aanspreekpunt zijn voor de collega's binnen een team of afdeling en hen informeren en/of ondersteunen. Zij fungeren als antenne en houden de aandacht voor palliatieve zorg binnen een team of eenheid levendig.
- De brugfunctie vormen tussen de zorgverleners en het Palliatief Support Team (PST) en hen sensibiliseren en stimuleren om het PST te contacteren. Zij brengen eveneens de patiënt en/of de familie in contact met het PST. Tot slot geven zij informatie - verkregen van het PST - door aan het team.

Gezien deze functieomschrijving het best aansluit op de sectorale referentiefunctie code 6166 (referentieverpleegkundige binnen dienst /afdeling) pleiten wij ten stelligste om deze functie daarin in te schalen.

4. Liaisonsteams pediatrie palliatieve zorg

Daarenboven bestaan er in twee Vlaamse universitaire centra **liaisonsteams pediatrie palliatieve zorg** : Koester – liaisonequipe (UZ Gent) en Kites – zorgteam (UZ Leuven).

De verpleegkundigen, werkzaam binnen deze liaisonequipes, zijn hooggespecialiseerd en zijn betrokken bij de zorg van palliatieve kinderen en hun mantelzorgers. Zij volgen hun patiëntjes transmuraal: van het ziekenhuis naar de thuissituatie en omgekeerd.

Gezien hun heel specifieke expertise en doelgroep, hun adviserende rol naar alle betrokken zorgverleners, hun taak naar continuïteit in (transmurale) zorg, pleiten wij ook voor hen voor een inschaling in de sectorale referentiefunctie code 6161.